

Quinta partida

¶ Lex. 43.

* Non valet pactum inter venditorem & emptorem: ut res quae venditur certis personis non alienetur: & si contra fiat: dominium redeat ad venditorem, incurrit tamen poena si fuerit apposita: & si non sicut apposita tenetur ad interesse. hoc dicit.

a ¶ *Nin sus herederos.*

Non ergo prohibitio de non alienando facta emptori transiret ad eius heredes, nisi hoc dicaretur, ut hic & probatur in aut. de resti. si delcom. §. nos igit & ibi not. gl. colla. 9. sed an hæc prohibito de hæredibus, qd nō alienetur ex testamento ad omnes hæredes vel intelligat tatu de pri-

mis hæredibus, emptoris prohibiti alienare? Bar. post Iacob. de Arc. in l. lucius. §. sempronius. ff. de legat. 3. dicit quod cum ista prohibito facta fuit indefinite, de hæredibus porrigitur ad omnes successores, per d. l. lucius. in princip. & l. si plures, eo. titu. & in aut. de resti. fideicom. if. §. 2. & idem voluit Bar. post Din. & etiam Ioan. de Imol. in l. filius familias. §. diu. ff. de legat. i. Romanus in l. si quis filius familias. §. si. ff. de acquiren. hæred. Alexan. consi. 56. col. i. volu. i. consideratis verbis testiu. &c. Et nota bñ quia Saly. in l. volūtas. C. de fideic. quærens de ista, qd reliquit cogitandum non faciens mentione de dictis doctoribus hoc decidentibus, & facit l. in annalibus. C. de legat. & l. hæredis appellatione. & ibi glo. ff. de verb. signifi. quid si dixerit qd non alienaret ipse, neq; eius filii an prohibito filiorum extendat ad nepotes? Dic qd non secundū Bar. in d. §. sempronius. & Bald. & Saly. in l. volūtas. C. de fideic. & probatur in d. §. no sicutur. in aut. de resti. fideicom. & per Bart. in d. §. diu. Bald. in l. titius. in princip. ff. de liber. & posth. quod intellige, nisi aliud appareret ex verbis prohibitiis alienationis, & ex ratione cur prohibetur, ut tradit Soci. cōsil. 43. volu. 3. visis testamento spectabilis, &c. colum. 1. 2. & 3. facit l. pater. §. fundum. ff. de lega. 3. & quod ibi notat Bart.

b ¶ *Vender.* Bald. in l. voluntas. C. de fideicom. dicit qd olim, ut ita dixi, in primo latore iuris civilis antequam superuenirent plenæ non minima diffinitiones nomine venditionis continebatur omnis commutatio. vt in l. statu liberi à cæteris. §. quintus. ff. de statu libe. hodie vero prohibita venditione, non videtur prohibita donatio siue prohibeat a lege, siue à contrahente, ut dicit Bald. ibidem si vero prohibatur venditio à testatore, tunc oportet considerare causam ab ipso positam, & an actui sit annexa poena vel sit annexus fauor. vide ibi per eum colum. fina. & latius per eundem in l. 2. C. de vscap. pro empto. sed an prohibita venditione, videatur prohibita permittatio? Bald. & Alexand. in l. fin. per text. ibi. ff. de conditio. ob causam in statuto volunt. qd non, notat Specu. titu. de empt. & venditio. §. nū dicendum. verificu. sed pone statutum, & facit text. not. in c. i. de his quæ siunt à præla. sine consen. capi. vbi vide per Abb. & intellige nisi essemus in materia non odiosa, & fauorabili, & militaret identitas rationis. vt latius tradit Iaso. in dict. l. fin. tertio notabili. & dicit gloss. in l. quemadmodum. C. de agric. & censi. lib. ii. in verbo vendi. &c. quod coloni prohibiti vendi non possunt permittari, neque in emphitheosin dari, & hoc propter fauorem publicum, vt declarat ibi Ioann. de Plat. scilicet ne agrorum culturæ deservantur, vide ibi per eum & nota bene quod prohibito vnius contractus, non extendat se ad alium contractum alterius rationis, & speciei, vt in l. fin. C. de prædiis curia. lib. io. & not. Bald. in l. i. colu. 7. C. de dein offici. donatio.

c ¶ *Enagenar.* Sub hoc verbo omnes species alienationis comprehenduntur, vt in l. i. C. de rebus alie. non alienan. & cap. nulli. de rebus ecclesi. non alie. & qui non potest alienare per pactum debet facere & curare, ne alienetur ex dispositione legali. l. codicillis. §. penult. ff. delega. 2. & per Bal. in l. hac dictali. i. colu. C. de secundis nupt. & notabene qd alienatio propriæ loquendo est illa per quam dominium transfertur secundū Bald. in d. l. fi. quod dicit notandum pro statutis. vt est tex. not. in l. i. ff. defund. dota. & an prohibitus alienare incidat in poenam si tantum incipiat, seu tentat alienare? vi. Bart. in l. qd

absenti. §. i. ff. de acquir. poss. & Bald. in l. i. col. fi. C. de his qui poenam. & adverte qd non posse alienare rem nō est de diffinitione dominii, vnde licet sim prohibit' alienare: non ideo minus dicitur res sua pleno iure, vt in l. generaliter ff. de fideicom. liber. & not. Bald. in l. voluntas. colum. 3. C. de fideicommis.

d ¶ *Tornasse.* Et

sic trāslato iā dominio prouidetur p. pactum, qd alienatione facta res redeat ad venditore, qd non potest fieri vt hic & in l. stichus. ff. de manu testa. vnde si vis prohibere alienationem, ita qd non transeat dominium non vtaris his verbis, de quibz i ista. l. sed secundum Alberic.

in l. ea lege. C. de condi. ob causam. col. 2. post Odofre. Iacob. de Arc. Cyn. & Oldral. in l. fi. C. de rebus alie. non alienan. vtere ista forma, vendo tibi & trado sub cōditione ne alienes, & si quo casu contingat te ad aliquem actum vel contractum alitnationis peruenire vel procedere antequam ipsa alienatio perficiatur, vel sequatur, retineo in me & in hæredibus meis dominium & possessionem, vel ex nunc facis in me contrariam donationem, & cōstituis te possidere nomine meo & hæredum meorum & sub ista conditione & non aliter faciatur transfero in te dominium & possessionem hoc enim modo secundum cum venditio est cōditionalis, & retinetur dominium in casu quo nondum perfecta est alienatio, quia hoc casu dominium & possessio fuerunt sub cōditione translata, quod fieri potest. l. qui absenti. §. i. ff. de acquir. poss. l. proinde. ff. si cert. peta. & l. potior. §. i. ff. qui pot. in pign. habe. l. donatio. C. de dona. l. i. in fi. & l. 2. §. si pecunia m. ff. de dona. & ita dicit Albe. se sepe consuluisse & idem videtur tenere Bart. in d. l. qui absenti. §. i. licet vtitur paucioribus verbis, scilicet dono vel vendo hoc pacto, vt non licet alienare & si ad aliquem actum alienationis peruerteris, tunc dominium ad me reverteratur & in eum casum ex nunc constituis te possidere meo nomine & idem dicit, quod operabitur si per verba futuri temporis dicam si alienabis vel alienares, ita qd talia verba uon denotent rem perfectam, allegat bonum text. in l. quidam testamento. ff. de fideicom. liber. aliam etiam cautelam ponit in hoc ibi Barto. & alias vid. ibi per Alexand.

e ¶ *Non vale.* Scilicet quo minus impediatur translatio dominii in eū in quem fuerit alienatum, & non retransferatur in ptohibentem alienationem, vt statim subiicit & sic reprobatur hic opinio docto. antiquorum, qui tenuerunt prohibita alienatione per pactum dominium non transire, pro quibus secundum Alber. multum faciebat tex. in l. ea lege. C. de condi. ob causam ibi dominium prorsus alienaret, quā opinionē tenuit etiā glo. in aut. vt de cætero non siant cōmutationes rerum ecclesiæ. §. de cætero colla. 5. & in aut. de alienatio. & emph. §. sanctissimis licet cōmuniter alibi tenuit/contrariam opinionem quæ fuit communis omnium quæ approbatur hic. Sed quæro ex lege regia cū possit fieri maioria in tertio bonoru cum vinculis & prohibitionibus iuxta. l. 27. in ordinatio. thauri. modo pater p viam donationis inter viuos vel per alium contractum fecit maioria in tali tertio: & prohibuit alienationem an impediatur translatio dominii ex tali prohibitione, videtur quod sic cum auctoritate legis fiat & quia quando fit inter viuos illud quod potest reuocari usque ad mortem sortitur effectum à morte, & sic ex ultima voluntate l. sequens quæstio. ff. de lega. secundo. & notatur in l. si quando. ff. de lega. primo.

f ¶ *El daño & el menoscabo.* Adde. l. si ita quis. §. ea lege. ff. de verborum obligatio.

g ¶ *Con jura del.* Hæc enim actio est bonæfidei: vnde iuratur in litera l. in actionibus. ff. de in litera iuran.

¶ Lex. 44.

* Valet prohibitio alienationis facta per testatorem si exprimit istam causam quare eam prohibet: alias non valet. h.d.

In nob. sed
et. L. 11.
tit. 5. lib

5